

200002

**Hvordan tenkte de
som sluttet opp om
Nasjonal Samling?**

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Adresse: POSTBOKS 3239 ELISENBERG, 0208 OSLO.

Gjennom et halvt århundre er de blitt forvrengt, de meninger, motiver, tanker og oppfatninger som medlemmer av Nasjonal Samling hadde. Vi håper at denne brosjyre vil få den unge og yngre generasjon til å lytte til hva gjenlevende NS-folk selv har å si om sine standpunkter.

Folk som sluttet opp om Nasjonal Samling venter ikke at alle skal være enige med dem, men de ber om forståelse for at det fantes

ærlighet og fornuft i deres måte å tenke på. Her er noen elementer av deres tankegang:

Bakgrunnen for Nasjonal Samling

I 1920-30 årene var det en sterk frykt for verdenskommunismen i hele Vest-Europa. Man leste om slaveleire i Sovjet med millioner av fanger og man leste om utryddelse av folkegrupper. Man leste om Moskva-prosessene og om kirker som ble brukt til staller, kinoer m.v. I den kristne verden var frykten dyptgripende og reell overfor det som skjedde med religiøse grupper i den ateistiske stat. I Norge var

Arbeiderpartiet, som ble regnet som et kommunistisk parti, på sterk fremmarsj. Det agiterte åpent for den kommunistiske verdensrevolusjon og for nedbryting av vårt forsvar. Som i de andre europeiske land dannet det seg også i Norge nasjonale bevegelser for å bekjempe den kommunistiske utvikling. Den ledende bevegelse i Norge ble Nasjonal Samling under ledelse av Vidkun Quisling.

Den annen verdenskrig bryter ut

Nasjonal Samling gikk med stor kraft inn for styrking av forsvaret og for en absolutt norsk nøytralitet. Nasjonal Samling angrep Nygaardsvold-regjeringen fordi den forsømte forsvaret og førte en unøytral politikk. Som eksempel på

det siste kan nevnes tonnasjeavtalen med England, der en stor del av den norske handelsflåte ble stilt til de vestalliertes disposisjon allerede vinteren 1939-40. Videre fikk vi Altmark-affæren, der man unnlot å forsvare et tysk fartøy, som

lovlig befant seg i norsk farvann, mot et ødeleggende britisk angrep. Quisling hevdet med styrke at

Norge trekkes inn i krigen

Da dette skjedde 8. og 9. april 1940 - først ved at de vestallierte la ut miner i norske farvann, og deretter ved at tyske tropper invaderte Norge - reagerte NS-folk forskjellig. De fleste mente at de tross forsvarrets elendige tilstand måtte forsøke å kjempe mot invasjonstyrken, og ikke så få falt i kampen. De NS-folk som vendte tilbake, var dypt desillusjonerte fordi de ved selvsyn hadde sett resultatet av Nygaardsvold-regjeringens ansvarsløse forsvarspolitik. Disse gikk, kanskje enda sterkere enn før, inn for NS-arbeidet

Quisling griper inn

Etter Quislings regjeringsdannelse 9. april 1940 ville den vestallierte propaganda ha det til at han hadde avtalt med tyskerne at de skulle komme til Norge. NS-folk trodde

Nygaardsvold-regjeringens politikk ville føre til at Norge ble trukket inn i krigen.

igjen. Andre NS-folk mente at det å ta kampen opp mot verdens dengang sterkeste krigsmakt, var å føre norske gutter direkte i døden all den stund vårt forsvar var så elendig. Isteden mente de man måtte søke å komme til en ordening med tyskerne i likhet med det som var skjedd i Danmark. Fordi det var Quisling som hadde advart mot og forutsagt det som skjedde, mente NS-folk at han var den rette til å styre i regjeringens fravær. De næret et begrunnet håp om å bli forstått.

ikke på dette. Det har da også vist seg at de hadde rett. Ingen seriøs historiker påstår idag at Quisling visste beskjed om den tyske invasjon. Quislings hensikt var å etablere en regjering

som kunne opprettholde størst mulig grad av norsk suverenitet og sørge for at tyskerne ikke tiltok seg rettigheter som de ifølge folkeretten ikke hadde. Dessuten var det den

nærmeste tiden etter invasjonen bred enighet i Norge om at man måtte sørge for å holde hjulene i gang for å forhindre at det oppsto nød i befolkningen.

Quisling presses tilbake

Dessverre fantes det norske kretser som allierte seg med tyskerne og utvirket at tyskerne presset Quisling-regjeringen til å trekke seg tilbake. Dette førte til at Norge fikk et Reichskommissariat under ledelse av Terboven. Dermed hadde tyskerne overtatt ledelsen også av den sivile forvaltning. Tysker-

ne markerte forandringen ved å fire det norske flagg fra de offentlige bygninger i Oslo og erstattet det med det tyske. Dette så NS-folk på som en ulykke, og de arbeidet under hele okkupasjonstiden iherdig for å få Terboven fjernet, eller, i det minste, å redusere hans makt.

Norge kapitulerer - Konge og regjering i landflyktighet

Den 7. juni 1940 forlot Kongen og regjeringen landet etter først å ha beordret den norske overkommando å ta kontakt med den tyske overkommando i Oslo for å innlede forhandlinger om overgivelse. 3 dager senere kapitulerer Norge med samtlige stridskrefter og for-

pliktet seg samtidig til ikke igjen å gripe til våpen mot det tyske rike i denne krig. Hermed anså NS-folk, og mange med dem, krigen som avsluttet og mente at det norske folk nå måtte samle seg om å løse de to hovedoppgaver som forelå: å bringe vårt folk gjennom krigen med minst

mulig skader, og å sørge for at Norges frihet og selvstendighet ble sikret dersom Tyskland skulle vinne krigen. At tyskerne ville vinne, virket svært sannsynlig de første år av okkupasjonen. NS-folk mente at deres parti hadde helt spesielle forutsetninger i denne sammenheng, og ledende NS-folk stilte seg derfor til disposisjon som kommissariske statsråder

Det gikk bra for NS-administrasjonen

De kommissariske statsråder og senere Quisling-regjeringen viste seg å ha en meget heldig hånd om landets styring og forvaltning. Med en selvforsyningsgrad på under 50%, den allierte blokade og krigshandlinger som vanskeliggjorde fisket, ble fremskaffelse av mat til befolkningen et stort problem. Tross store vanskeligheter klarte man å skaffe de nødvendige forsyninger, i første rekke fra Tyskland. Om alle hadde det trangt, så var det ingen som led direkte nød, og

25. september 1940. Dette var det første skritt for å redusere Terbovens makt. Målet var imidlertid å få etablert en virkelig norsk regjering, og det skjedde da også 1. februar 1942, skjønt det var en stor skuffelse for NS-folk at ikke Terboven samtidig trakk seg tilbake. Likevel anså man regjeringsdannelsen som et viktig skritt i retning av selvstendighet.

helsetilstanden var tilfredsstillende ved okkupasjonens slutt - forholdene tatt i betraktning. Landets kommuner, som i tredveårene hadde vært sterkt forgjeldet og delvis på konkurssens rand, kom ut av okkupasjonen med en sunn og solid økonomi som lettet gjenreisningen. Det norske forvaltningsapparatet var på alle områder helt intakt i 1945, og seierherrene kunne gå direkte inn i det. Det er på det rene at Norge er et av de tysk-okkuperte land som kom best ut av situasjonen.

NS og statsforfatningen

NS-folk ble, etter okkupasjonen, anklaget og dømt for å ha forsøkt å endre statsforfatningen. Hva NS gjorde, var dette: Fordi NS-folk aldri hadde ønsket diktatur, forsøkte man å bygge opp en folkerepresentasjon som man kalte Det faglige Riksting. Rikstinget var forøvrig en post på Nasjonal Samlings program fra 1934. Det skulle bestå av valgte representanter for faglige og kulturelle organisasjoner og var

ment å overta den rolle som Stortinget tidligere hadde hatt. NS-folk mente det var en reell mulighet for å gjøre dette selv under de rådende forhold, men motstandere og tyskere i nært samarbeid, klarte å forhindre det. NS-folk er imidlertid ikke villig til å anse det som forbrytersk å opprette et organ bestående av valgte representanter for folket som motvekt mot den tyske dominans.

Krig mot Sovjetunionen

I juni 1941 brøt krigen mellom Tyskland og Sovjetunionen løs. Helt fra 2. verdenskrig tok til høsten 1939, hadde Quisling gjentatte ganger sagt at sluttoppgjøret ville komme til å finne sted mellom Tyskland og Sovjetunionen. Denne tankegang var et av fundamentene for hans politikk. Dette hadde han også i tankene allerede ved sin første appell om fronttjeneste i begynnelsen av 1941. Da krigen i øst be-

gynte, meldte tusener av unge nordmenn seg frivillig til kampen. Det verste de og andre NS-folk kunne tenke seg, var en sovjetisk erobring av Norge, og kampen mot bolsjevismen ble en hovedsak. I alt ca. 15000 nordmenn meldte seg til slik tjeneste og 7000 av dem kom ut i aktiv innsats. De fikk se fruktene av det kommunistiske system og møtte til stadighet bebreftelser på at de var på rett vei. Rundt 1000 nord-

menn falt på østfronten. Det meldte seg minst like mange nordmenn til kamp på tysk som på alliert side. Disse norske frontkjemperes mål var å forhindre at Norge skulle komme i den situasjon som, etter 1945,

ble mange østeuropeiske land til del. Fortsatt (i 1990) strømmer det inn meldinger om den grufulle skjebne som rammet disse land under det kommunistiske system.

Nasjonal Samlings utenrikspolitikk

Utenrikspolitisk gikk Nasjonal Samling inn for full og uavkortet gjenopprettelse av Norges frihet og selvstendighet, og kampen for dette mål ble ført hardt og planmessig gjennom hele okkupasjonstiden. Helt siden 1930 hadde Quisling også gått inn for et forpliktende samarbeide mellom Europas folk, - i første omgang som et vern

mot bolsjevismen og på lengre sikt for å forhindre nye europeiske broderkriger. Under okkupasjonen utarbeidet han et Forslag til Europa-pakt. Om han hadde vunnet frem med sine tanker, ville vi fått et europeisk samarbeide med en større innflytelse for de små land enn de idag har i EF.

Jødernes skjebne

Behandlingen av jødene er et hyppig brukt anklagepunkt mot NS-folk. Påstandene om NS-folks antisemittisme er imidlertid betydelig overdrevet. De så på jødene omtrent som folk flest gjorde på denne tid. Det de var imot var det

man kalte jøde-bolsjevismen (kommunismen var på den tid sterkt dominert av jøder) og jødekapitalismen. De betraktet begge deler som farer for vårt folk. Det var ikke den jevne, alminnelige jøde som var deres fiende. NS-

folk ble like forferdet som andre da tyskerne satte i gang arrestasjonene av jødene og førte dem ut av landet. Man ble imidlertid av tyskerne forklart at jødene skulle føres til en nyopprettet stat for jøder i Sørøst-Polen og Vest-Ukraina. Quisling-regjeringens lov om beslaglegging av de arresterte jøders eiendom, tok sikte på å hindre tyskerne i å beslaglegge den. Selv om en del bruksgjenstander, av prak-

tiske grunner, ble solgt på auksjon, ble de innkomne midler godskrevet hvert enkelt bo. Særlig verdifulle gjenstander ble omhyggelig lagret. Ved okkupasjonsens slutt hadde hver eier sin intakte konto som kunne overleveres til Tilbakeføringskontoret. At så mange jøder mistet livet i tyske leire, var ikke kjent verken for NS-folk eller andre, før etter krigens slutt.

Angivere og torturister

En annen påstand er at NS-folk var angivere og torturister. Sannheten er at bare et forsvinnende fåtall av dem er dømt for slike gjerninger selv om begrepene ble tøyet meget langt

i etterkrigsoppgjøret. Derimot har svært mange NS-folk hjulpet et stort antall landsmenn som kom i konflikt med tyskerne. Bl.a. ble en rekke dødsdømtes liv reddet.

NS viste sosialt ansvar

Uvitende kommentatorer kaller idag Nasjonal Samlings ideologi svart reaksjon. NS' program som sto uforandret fra 1934 til okkupasjonsens slutt, var tvertimot gjennomsyret av

en utpreget sosial tankegang. Selv under okkupasjons tidens vanskelige forhold, førte NS en politikk med sterk sosial profil. Dette kom bl.a. til uttrykk i rasjoneringsordningen

som tok spesielt hensyn til grupper som vordende mødre, barn og tungarbeidere. Av fundamentale sosiale tiltak kan nevnes innføringen av barnetrygd og

ordningen med skjermbildefotografering. Det siste bidro sterkt til å ta knekken på vår folkesykdom dengang, - tuberkulosen.

En oppsummering

NS-folk var sterkt fedrelandssinnede mennesker som hadde til hensikt å redde det norske folk ut av den umulige situasjonen som Nygaardsvold-regjeringen hadde bragt oss opp i, og å sørge for at krigens skader skulle bli så små som mulig for vårt folk og land. De så på seg selv som den eneste garant for vårt folks frihet og lykke dersom Tyskland skulle vinne krigen. Tyskland gjorde ikke det, men det gir ingen grunn til å undervurdere, ennsi kriminalisere, det store arbeide NS-folk nedla for Norges sak. Deres hjerter var fulle av kjærlig-

het til Norge og det norske folk. Dette er da også den enkle forklaring på at de fleste NS-folk aldri har angret, slik det blir forlangt av dem. Man angret ikke at man har fulgt sin overbevisning om hva som er det beste for land og folk. Tvert om - dette er ting man er stolt av.

Vil du vite mer? Da bør du ta kontakt med et tidligere NS-medlem og stille vedkommende spørsmål. Du er også velkommen til å ta kontakt med INSTITUTT FOR NORSK OKKUPASJONSHISTORIE, utgiveren av denne lille brosjyre.

NASJONAL SAMLINGS PROGRAM

På mange anmodninger gjengir vi her Nasjonal Samlings program, som sto uforandret fra 1934 til 1945.

INNLEDNING

Norge er midt opp i en skjebnesvanger brytningstid. Revet med i den almindelige verdenskrise, splittet og svekket i klassekamp og partistrid, med vekt og vinglet styre, står det norske folk nu ved en avgjørende skillevei.

Verdenskrisen og Norges krise skyldes ikke materiell fattigdom. Utad er det en organisasjonskrise, økonomisk og sosialt, pengeteknisk, politisk og i rettslivet. Men krisen er først og fremst det ytre synlige uttrykk for store åndelige omveltninger som følger et historisk tidehvert. Sitt krasseste uttrykk har denne åndelige krise fått i den fremherskende *egoistiske materialisme* som dreper idealitet, tro og offervilje, og skaper uro i samfundslivet og i menneskesinene. Vår tid er preget av stigende opplysning, av spesialiseringen, maskinteknikken og stordriften, og viser en veldig økning i den gjensidige avhengighet mellom menneskene og i trangen til sosial rettferd og trygt samvirke. Men samtidig ser vi hvordan enkeltpersoner og partier, økonomiske og faglige sammenslutninger hensyns-

løst utnytter og *tilsidesetter* folket til selviske formål. Både i sin marxistiske og i sin liberal-kapitalistiske utformning er denne materialisme en fiende av det *rettferdige og solidariske samvirke* som tidens utvikling tvinger frem.

Den kapitalistiske liberalisme har hatt sin historiske misjon, men har nu utspilt sin rolle og er dømt til å vike for den nye tids krav. Marxistene på sin side utdyper og utnytter vanskelighetene og søker ved et folkebe drag å ta monopol på utviklingen for å bane vei for den internasjonale kommunistiske slavestat. Og de borgerlige partier går på akkord med dem og deres system uten evne og vilje til å sette noe nytt og sterkt inn.

Vårt land er ikke tjent hverken med marxismens klassekamp og partityranni eller med de borgerlige partiers la-skurepolitikk og deres innrømmelser til marxismen. De er to sider av samme materialistiske livssyn. Ingen av dem kan møte folkets lengsel etter en ny og bedre tid. Begge øder de velstand og folkekraft og fører kultursamfundet mot undergang.

Frihet og selvbergingsvilje, den enkeltes tiltak og eiendomsrett er dypt rotfestet i det norske folk, og er grunnlaget for all fremdrift. Menneskene er ulike og skal verdsettes etter dugelighet, ydelse og ansvar, ikke etter

penge, byrd eller stand, og heller ikke etter gruppetall eller ut fra overfladisk likhetsmakeri. De beste skal lede, med stor myndighet og sterkt ansvar. Men der skal være likhet for loven og like gode utgangsvilkår for alle. Alle skal som frie mennesker ha sitt eget hvern og virke, men arbeide sammen til gjensidig nytte for seg selv og for det hele. Over den enkeltes interesser og krav må stå hensynet til hele folkets velferd. En nasjon er *en organisk enhet*, og et folkesamfund har leverett og mål langt utover de enkelte personer og grupper.

Tidens vanskeligheter kan bare overvinnes ved en *offervillig og handlekraftig nasjonal samling* som holder fast ved disse grunnsetninger, og som setter i høisetet hensynet til landets og folkets vel som overordnet den enkeltes interesser og alle partier og klasser. Lik alle andre folkesamfund som vil berge seg fra en alvorlig krise og gjenfødtes, må også det norske samfund hente *nytt liv fra det nasjonale grunnlag* som det er bygget på. *Solidaritetstanken*, tidens skapende tanke, må gis nye former og nytt innhold i pakt med vårt folks kulturbærende og etiske verdier. Bare en slik åndelig og nasjonal reising som er gitt øket kraft ved det som er godt i de sociale ideer, vil ha styrke til å fri Norge fra marxister, partipolitikere, pengevelde og alle de andre krefter som holder på å bryte ned vårt retts- og kultur-samfund, og til å gjennomføre de store reformer

som er nødvendige for nasjonens fremgang, og som svarer til den nye tid og dens krav. Denne bevegelse er den norske egenart av den nye livsanskuelse, en *norsk, ny og sann sosialisme* som vil orden og rettferd, for ener frihet og forskjellighet med fellesskap, bevare verdier og ikke former. Det er den store og sterke nasjonale politikk som bygger og bøter, og kan *reise landet*. Krisen rommer ikke bare farer, men lover *rik fremgang for det folk som evner en samlet innsats*.

Nasjonal Samlings mål er:

Nasjonal enhet uten klasse-motsetninger og partier, et solidarisk norsk folkesamfund bygget opp organisk på yrkeslivets grunn, med et sterkt og stødig styre: Et faglig folkestyre.

Ut fra dette grunnsyn vil bevegelsen gjennomføre følgende

PROGRAM

I. Staten og samfunnet.

1. En handlekraftig *nasjonal riksregjering* uavhengig av partipolitikk.
2. Nasjonens kultur- og næringsliv organiseres i *selvstyrende legaliserte yrkeslag (laug)* som danner bindeledd mellom den enkelte og staten, under statens kontroll. Et *riksting* av yrkeslagene organiseres og gis innflytelse på rikets styre.
3. *Statsforvaltningen rasjonaliseres* med sterk øking av fagkyndiges innflytelse, av den enkelte embeds- og tjenestemanns personlige an-

svar og myndighet, og med skarpt skille mellom den almindelige forvaltning og statens forretningsdrift.

4. *Det kommunale selvstyre omlegges* og kommunene undergis effektiv statskontroll. Fylkesmennenes stilling som organ for regjeringsmakten styrkes. Grunnlig oprydding i de kommunale gjeldsforhold. Skarpt skille mellom staten og kommunenes oppgaver og ansvar.
 5. *Lov og rett håndheves uavkortet*. Staten overtar alt politisk. Korrupsjon og uhederlighet bekjempes strengt. Det skapes vurdning for domstolene. Legfolks deltakelse i rettsavgjørelser innskrenkes. Kriminalreform og mer nasjonal civilrett.
 6. De offentlige finanser ordnes etter en flerårig *finansplan* med streng økonomi og minst mulig trykk på arbeidslivet. *Samskatt innføres*, og skattene bringes etter hvert ned på et rimelig nivå, ens for hele riket. Bundne utgifter løses.
 7. Frivillig arbeidstjeneste innføres for all frisk ungdom for å styrke solidaritetsfølelsen og som et ledd i arbeidet for å bygge landet.
- ##### **II. Arbeidslivet.**
8. *Rett og plikt til arbeid for enhver*. Ethvert ærlig arbeid skal aktes, enten det er kroppsarbeid eller åndsarbeid.
 9. Den enkeltes tiltak og eien-

domsrett trygges innenfor rammen av en *planøkonomisk* ordning av produksjon og omsetning med full utnyttelse av landets muligheter. Stat og kommuner skal ikke drive næringsvirksomhet, hvor ikke sterke samfundsmessige hensyn krever det. Kooperasjonen skal være upolitisk.

10. *Tidsmessig utbygging* av samferdselsmidlene til lands, til sjøs og i luften, og av våre vannfall, under størst mulig bruk av private anbud.
11. Lockout og streik forbys. *En arbeidets lov* fastsetter arbeidsgivernes og lønsmottagernes rettigheter og plikter, deres innbyrdes samarbeid og bestemmer hvorledes interessetvister i arbeidslivet skal avgjøres. For å verne bedriftene og deres funksjonærer og arbeidere mot misbruk, endres også børs- og aksjelovene, og ledelsens personlige ansvar skjerpes.
12. *Arbeidsløshet bringes til opphør* med alle gagnlige midler etter en landsomfattende arbeidsplan. Arbeidstiden og arbeidernes antall reguleres i samhøve med teknikkens utvikling så all ungdom kan komme i arbeid. Det tilgjengelige arbeid påsees fordelt rimelig og rettferdig; misbruk med dobbeltstillinger og med ansettelse ved bekjentskaper hindres. Forsorgsordningen legges om som et ledd i en samlet planmessig *sosialreform*. Ar-

- beidsføre skal ikke ha bidrag, men skaffes arbeid.
13. Et rasjonelt pengesystem med fast pengeverdi på et nivå som landets næringsliv er tjent med.
 14. *Bankvesenet omordnes* og centraliseres. Kredittgivningen skal tilgodese næringslivet over det hele land og like meget de små næringsdrivende som de store. Kapitalen skal tjene arbeidslivet. Rentebyrden lettes. Skadelig spekulasjon og urimelig arbeidsfri inntekt hindres. Spareinnskudd og alders- og livstrygd sikres.
 15. *En nasjonal bondepolitikk* som trygger en fri, selveiende bonde- og småbrukerstand, sikrer landets matforsyning og letter nydyrking og bureising. Gjeldsoppgjør og regulering av beskatning, tollavgifter, markeder og priser så landbruket blir lønnsomt.
 16. *Skogsaken fremmes i stor målestokk.* Skogrekruttskoler. Skogens avkastning økes ved rasjonelle bruksmåter og ved kultur- og veiarbeider som samtidig gir jevnt arbeid året rundt for skogsarbeiderne. Disses kår skal bedres, deres adgang til å bli selveiere lettes.
 17. *Fiskerne støttes* ved hjelp til organisert samdrift, ved arbeid for bedre fiskeprodukter, bedre organisert utførsel, øket innenlandsk omsetning, modernisering av oppbevaringsmåtene og transporten, samt gjeldsordninger og let-
- tet overgang for fiskere til jordbruk. Vaktholdet mot fremmede trålere gjøres effektivt.
18. Energisk opphjelp av *håndverk, hjemmeindustri og småbedrifter.*

III. Individet, slekten og folkehelsen.

19. *Den enkeltes ansvar* for å berge seg selv skjerpes. Enhver søkes stilt på den plass hvor han best kan nytte sine evner og krefter til det heles vel.
20. *Familien og hjemmet vernes.* Vyrnaden for kvinnens virke i hjemmet og for morskallet høines. Politisk, rettslig og yrkesmessig *likestilling mellom mann og kvinne.* Barnetrygd gjennomføres og folketrygd for gamle og uføre.
21. *Folkehelsen styrkes* ved bedre hygiene og bedre boligforhold, ved å motarbeide alkoholmisbruk og ophjelpe sund folkeidrett. *Vern om folke-tætt;* vaneforbrytere, sinnssyke og arvelig belastede personer, som etter sakkyndiges mening ikke kan få sunde barn, berøves forplantningsevnen. Strengere kontroll med utlendingers oppholdstillatelse og innvandring.

IV. Skole og åndsliv.

22. *Kristendommens grunnverdier vernes.*
23. *Bedre skoleutdanning* på kortere tid med større vekt på karakterdannelse, sam-

- fundsånd, kroppsutvikling og det praktiske livet. En *samlet skoleplan* med spesialisering etter den enkelte elevs anlegg og fremtidsplaner, og etter samfundets behov. Ved stipendier bekoster staten den høiere utdanning av særlig begavet ungdom. *Forskningsinstitutter og fagskoler* utbygges.
24. *Fritt åndsliv* med organisert selvstyre under statens tilsyn og kontinuerlig økonomisk støtte.
 25. Presse, teater, kringkasting, film og andre kulturformidlere skal *fremme nasjonens interesser.* Samfundsfiendtlig propaganda og utbredelse av klassehat forbys.
 26. Den naturlige sammensmelting av de to målfører til *ett norsk skriftsprog* fremmes, men uten tvang.
- V. Forsvaret og utenrikspolitikken.
27. *Forsvaret styrkes,* særlig sjø- og luftforsvaret. Hær, flåte og luftvern organiseres til sterkt samarbeid.
 28. Utenrikstjenesten gjøres praktisk og effektiv. Det staves opp klare linjer for en *målbevisst nasjonal handels- og utenrikspolitik.*
 29. *Handelspolitikken* skal især arbeide for å skaffe folkeshusholdet fast grunn og for å

holde oppe utførsel og skibsfart. Varer som kan frembringes forsvarlig og tilstrekkelig innenlands, skal ikke hentes utenfra. Utenom denne selvberging arbeides for øket varebytte med andre land, om nødvendig på grunnlag av gjensidighet. Norske tiltak i fremmede land skal ha aktiv og målbevisst politisk støtte. Norges interesser i polarstrøkene hevdes våkent og sterkt.

30. *Utenrikspolitikken* skal søke tilknytning til rase-, kultur- og interessebeslektede folk verden over for særlig på denne fellesgrunn å gjøre vår innsats i folkenes verdensfelleskap.

Overalt må gjelde at hensynet til hele landet går foran enkeltpersoners, partiers og landsdellers særinteresser. Egennytte gjennom folkenytte.

VI ER ET RIKE. VI SKAL BLI ET FOLK.

Dette Nasjonal Samlings program er fremlagt på NS' Lands- ting og godtatt av rådet 28.— 29. januar 1934, samt stadfestet av undertegnede fører 15. februar 1934, etter at hensyn er tatt til fremkomne bemerkninger.

Vidkun Quisling